

És mégis: a kisközgyűlésen kifejezésre kell majd juttatni azt a frissebb szellemet, és ha kell erősebb helyállást, amelyet az utóbbi évek kamarai kormányzatából oly sajnosan nélkülözünk.

V. M.

Az International Law Association budapesti konferenciája. Jelenítettük már, hogy a Nemzetközi Jogi Egyesület (International Law Association) XXXVIII. konferenciáját a folyó év szeptember havában a Magyar Jogászegylet rendezésében Budapesten tartja. A konferencia előkészítésére kiküldött magyar bizottság április hó 27-én ülést tartott, amelyen megjelentek a miniszterelnök, a külügyminiszter, a kereskedelemügyi miniszter, a Magyar Tudományos Akadémia, a budapesti kir. magyar Pázmány Péter tudományegyetem, a székesfőváros polgármestere, a Budapesti Ügyvédi Kamara, a Magyar Külügyi Társaság, a Magyar Közgazdasági Társaság, a Népszövetségi Ligák Nemzetközi Uniója, az Interparlamentáris Unió és a Budapesti Ügyvédi Kör részéről a magyar bizottságba kiküldött megbízottak. A konferencia tiszteletbeli elnöke az igazságügyminiszter lesz. A konferencia megnyitó ülést szeptember 6-án délelőtt 11 órakor tartja a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében s ugyanezen a napon délben 12 órakor kezdi érdemleges tanácskozásait is.

Ez a nemzetközi konferencia a magyar közélet nagy társadalmi eseménye lesz. Az igazságügyminiszter a konferencia tagjait a magyar kormány nevében szeptember 6-án este 9 órakor teám látja vendégül, szeptember 7-én délután 5 órakor pedig az igazságügyminiszter felesége ad teát a hölgyek részére. A Magyar Jogászegylet és valószínűleg a székesfőváros is vacsorát ad a konferencia tagjainak tiszteletére, akiket előreláthatóan a kormányzó is fogadni fog. Tervbe vették végül azt is, hogy a konferencia tagjai szeptember 9-én (vasárnapon) a Balatonra és Lillafüredre rándulnak ki.

A magyar bizottság a fogadás előkészítésére fogadóbizottságot alakított, amelynek tagjaivá a következőket választotta: Auer Pál ügyvédet, Bíró Bálint ügyvédet, Danilovits Pál miniszteri osztályfőnököt, Doroghi Ervin ügyvédet, Egry Aurél udv. tan., ügyvédet, id. Eöttevényi Olivér. udvari tanácsos, ny. főispánt, a Külügyi Társaság ügyv. alelnökét, Halla Aurél miniszteri tanácsost, Havas Károly ügyvédet, Huszár Aladár főpolgármestert, Illés József egyetemi ny. r. tanárt, Jacobi Andor ügyvédet, Kövess Béla ügyvédet, a Budapesti Ügyvédi Kamara elnökhelyettesét, a Magyar Jogászegylet alelnökét, Kuncz Ödön egyetemi ny. r. tanárt, Lakatos Gyula országgy. képviselőt, Lukács György v. b. t. t., nyug. minisztert, vitéz Moór Gyula egyetemi ny. r. tanárt, Nagy Emil volt minisztert, Neumann Károly ny. miniszteri tanácsost, Oppler Emil ügyvédet, a Budapesti Ügyvédi Kamara elnökhelyettesét, Pap József udv. tan., a Budapesti Ügyvédi Kamara alelnökét, Proszvimmer Béla ügyvédet, a Magyar Jogászegylet pénztárosát, Sipőcz Jenő polgármestert, Szladits Károly egyetemi ny. r. tanárt, Teller Miksa ügyvédet, Tomcsányi Móric egyetemi ny. r. tanárt, Vekerdy Géza ügyvédet, Wittmann Ernő ügyvédet, Yolland Artur egyetemi ny. r. tanárt.

A magyar bizottság alakított ezenkívül hölgybizottságot is, amelynek megszervezésére és vezetésére Guillaume Árpádnét kérte föl.

J. P. Niboyet, párisi egyetemi professzor f. é. május 11-én a Budapesti Tudományegyetemen tartott előadást „*A nemzetközi magánjog jelenlegi fejlődése Franciaországban*” címmel. Az előadót Kuncz Ödön dékán üdvözölte, s egyben kifejezte abbeli reményét, hogy ez az előadás a párisi *faculté de droit* és a Pázmány-egyetem

jogi kara közötti szorosabb együttműködést vezet be. Az előadó rámutatott arra, hogy a nemzetközi magánjog művelőit az elmúlt században túlnyomórészt az a törekvés vezette, hogy a felmerülő konfliktusokat a felek személyiségéhez fűződő jogrendszer alapján döntsék el, a személyiségi jogrendszeren azonban némelyek a domicilium jogát, még mások az állampolgári hovatartozás jogát értették. Annak az irányzatnak a kultusza, amely szerint lehetőleg mindig az érdekelték állampolgársága szerint irányadó jogot kell alkalmazni, a jelen század kezdetén jutott a tetőpontra, és ennek az elméletnek a bélyegét hordják magukon a világháború kitörése előtti években kötött nemzetközi magánjogi konvenciók. A francia *gyakorlat* azonban mindig idegenkedett ettől az elmélettől, és részben a felmerülő esetek megfelelő minősítése által, részben pedig az „*ordre public*” clausula tág alkalmazása által ügyekezett a francia anyagi jogot külföldiekkel szemben is érvényre juttatni. Az elmélet és a gyakorlat álláspontja közötti szakadás a háborús és a háborút követő években nyilvánvalóvá lett, és ez előbb az éppen francia aegis alatt megkötött nemzetközi egyezmények felmondására, majd az uralkodó elmélet álláspontjának a megváltozására vezetett. Valóban azokban az országokban, amelyekben a bevándorlás sokkal nagyobb, mint a kivándorlás, mint amilyenek pl. az amerikai államok, s amivé főleg a világháború óta Franciaország is lett, szükségképpen a *territoriális* jog alkalmazását kell vezérelni, mert különben az állam lakóainak széles rétegei között idegen jog lenne irányadó, ami technikailag is komplikációkra vezetne, és a bevándorlók érdekeit sem szolgálná. E tétel elméleti helyességének felismerése a tudománynak a gyakorlat szükségleteihez való igazodását jelenti. A rendkívül élénk és eszméltető előadásért *Kuncz Ödön* mondott köszönetet, majd a magyar egyetemi ifjúság nevében egy joghallgató egy ajándék-könyvet nyújtott át az előadó professzornak.

Dr. Hajnal Henrik ügyvéd „**Az officialitás a házassági perben**” címmel tartott a Magyar Jogászegylet perjogi szakosztályában előadást f. évi április 21-én. Az előadó bevezetésül rámutatott arra, hogy az officialitás elve a házassági perben nem új, mert már a nyolcvanas években állandó gyakorlata volt a Kúriának, hogy a házasságtörés az alperes beismerése által nem bizonyítható, s hogy a válóperben a kötelék felbontását illetőleg főeskü általi bizonyításnak nincs helye. Az előadó röviden ismertette a Pp. előtt érvényben volt Házassági Szabályzat és a német Civilprozessordnung vonatkozó rendelkezéseit. Majd kiemelte, hogy az officialitás elvének alkalmazásában a Kúriát mindenkor a házasság lehető fenntartásának szempontja vezeti. Így a Kúria a bontó perben az alperesi kifogásokat akkor is figyelembe veszi, ha azokat ügyvédi képviselő nélkül hozzák fel, másfelől viszont a Pp. 98. §-a értelmében ügyvédi képviselő nélkül, személyesen is végezhető jogcselekményeknek csak akkor tulajdonít joghatályt, ha azok a házasság fenntartását célozzák. Ugyanennek a